

Sotsiaalministeerium

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

info@sm.ee

/ kuupäev sisaldub digiallkirjas /

PÖÖRDUMINE

Eesti Massööride Liit (EML) pöördub Teie poole sügava murega, mis puudutab massööride rolli, kvalifikatsiooni ja kaasamist Eesti tervishoiusüsteemi. Massaaž on juba pikemat aega kannnud suurt rolli tervishoiuteenuse osutamisel. Paraku ei ole tänaseni reguleeritud massööride tegevust seaduse tasandil, mis kujutab endast otsest ohtu inimeste tervisele. Soovime käesoleva pöördumisega anda ülevaate valdkondlikust olukorrast ja tuua esile vajaduse muudatuste järele, mis puudutavad massööride tegevuse regulatsiooni ja rolli tervishoiusüsteemis.

Eestis on massööride kutse-süsteemi arendatud riiklikul tasandil alates 2001. aastast, mil koostöös erinevate partneritega loodi esimene kutsestandard. Kutsestandardid on olnud aluseks kutsehariduse õppekavadele ning loonud selge raamistiku erialaseks ettevalmistuseks ja kutsetunnistuste väljastamiseks. EML on kogu oma tegevusaja jooksul olnud seisukohal, et selline riiklikult korraldatud ja sisuliselt välja töötatud süsteem vajaks ka vastavat õiguslikku kinnitust — eelkõige seetõttu, et massööride töö puudutab vahetult inimeste tervist.

Kahjuks ei ole massööride kutset ega nende tegevust seni reguleeritud ei tervishoiuteenuste korraldamise seaduses ega muudes seotud õigusaktides. See tähendab, et Eestis võib massaažiteenust osutada ka inimene, kellel puudub vastav ettevalmistus, kutsetunnistus või pädevus. Samal ajal on kutsehariduse tasemel massööride ettevalmistus Eestis kestnud järjepidevalt üle 20 aasta, mille jooksul on loodud ka mitmetasandilised spetsialiseerumisvõimalused, näiteks spordimassaaži, ravimassaaži ja laste massaaži suunal.

Juhime tähelepanu, et kohase väljaõppeta “massöör” kujutab endast olulist ohtu inimese tervisele. EML-ni on korduvalt jõudnud kaebused, kuidas ilma kutsetunnistusega tegutsevate isikute osutatud massaažiteenused on põhjustanud klientidele tervisekahjustusi, sealhulgas lihas- ja liigesevalu, krooniliste seisundite ägenemisi ning psühholoogilist ebamugavust. Sellised juhtumid kahjustavad mitte ainult kliendi tervist ja heaolu, vaid kogu valdkonna usaldusväärsust.

EML peab oluliseks, et teenust osutaksid üksnes spetsialistid, kellel on tõendatud pädevus ning kes tegutsevad kutse-eetika ja professionaalsete standardite alusel. Seetõttu oleme sõlminud kokkuleppe näiteks Eesti Töötervishoiuarstide Seltsi juhatasegaga, mille tulemusel töötervishoiu arstid suunavad oma patsiente üksnes kutsetunnistusega massööri juurde.

Eelkirjeldatud mure arvestades pidas EML märkimisväärseks sammuks 2023. aasta lõpus Sotsiaalministeeriumi algatatud arutelu uue tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmise üle ning saatis 29. jaanuaril 2024 ministeeriumile oma seisukohad. Meie ettepanekute eesmärk oli tõsta esile vajadust käsitleda massööride tegevust selge ja üheselt mõistetava osana tervishoiuteenuste kogumisüsteemist. Tõime esile ka võimalused, kuidas massööride kaasamine saaks toetada ennetustööd, tervisedendust ja tööalast heaolu – valdkondi, mille olulisust on rõhutanud ka riigi enda strateegilised arengukavad.

Paraku peame nentima, et meie ettepanekutele ei järgnenud sisulist tagasisidet ning massööride tegevus ei ole leidnud käsitlemist ka seaduse kehtivas versioonis, mis jõustus 1. jaanuaril 2025. Samas näitavad Tervisekassa ja ministeeriumi andmed, et TTO-de juures töötab ligi 180 massööri. Hetkel puudub nende töö jaoks igasugune õiguslik määratlus või kutsestandardile viitav nõue. See olukord loob ebavõrdsed tingimused nii massööridele endile kui ka tööandjatele ja teenuse tarbijatele.

Lisaks põhjustab segadust maksupoliitiline käsitus: Rahandusministeeriumi suunistel avaldati Maksu- ja Tolliameti kodulehel info, et tööandjad võivad osta töötajatele massaažiteenust ka ilma, et teenuse osutajal oleks mingit kutset või ettevalmistust. Selline lähenemine on vastuolus seni kehtinud praktikatega, kus töötervishoiuarstid on soovitanud teenust osutada üksnes kutsetunnistusega spetsialistil. Samal ajal nõuab ravikindlustussüsteem mitmetel juhtudel kutse olemasolu, mistõttu tekib õiguspoliitiline vastuolu ja määramatus.

EML on seisukohal, et:

- Kutsestandardile vastava kutsetunnistuse nõue peaks kehtima kõigile Eestis tegutsevatele massööridele, sarnaselt teistele tervisevaldkonna spetsialistidele;
- Tervishoiuteenuste korraldamise seadust ja töötervishoidu reguleerivaid akte tuleks täiendada selliselt, et need toetaksid kvalifitseeritud massööride osalemist ennetustegevuses, raviplaanide täiendamises ning tööalase heaolu toetuses;
- Juba uute regulatsioonide kujundamise etapis tuleks luua selged osalusplatvormid ja koostöömehhanismid, et massööride esindusorganisatsioonid saaksid anda sisendi ning osaleda süsteemi kujundamises.

Teeme ettepaneku koondada eelnevalt käsitletu probleemide lahendamiseks vastava eriala spetsialistid ning asuda üheskoos lahendusi välja töötama. EML soovib jätkata sisulist dialoogi ministeeriumiga ning pakub omalt poolt kaasa teadmised, kogemused ja praktilise koostöö. Oleme valmis kohtuma ja arutama võimalikke lahendusi, mis oleksid kooskõlas nii kutsealase kvaliteedi tagamise kui ka tervishoiusüsteemi jätkusuutliku arendamise eesmärkidega.

Lugupidamisega

Martin Ilves

Eesti Massööride Liidu juhatuse liige